

Aleg. 45.

Sprawozdanie

komisji budżetowej o petycji komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego Krakowskiego, w przedmiocie udzielenia mu kwoty 5000 złr. na ukończenie rozpoczętej przebudowy budynku gmachu szkolnego w Czernichowie.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 9 sierpnia b. r. Wysoki Sejm przekazał komisji budżetowej petycję komitetu c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego L. 1 o udzielenie mu kwoty 5000 złr. na ukończenie rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie.

Po dokładnem zbadaniu stanu rzeczy, komisja budżetowa ma zaszczyt złożyć następujące sprawozdanie :

Szkoła rolnicza Czernichowska założona przez Towarzystwo rolnicze krakowskie, istnieje pod zarządem komitetu tegoż Towarzystwa od roku 1860, w którym po zakupnie folwarku, urządzeniu budynków i wstępnych przygotowaniach została otwarta.

W roku 1872 uzyskał komitet Towarzystwa przychylny wzgląd wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa na to, iż budynek pierwotny szkoły nie odpowiadał potrzebie tego zakładu i otrzymał na powiększenie onego przez dostawienie piętra zasiłek w sumie złr. 13.000. Mury i nakrycie piętra wystawionemi zostały w r. 1872, lecz następnie musiano wstrzymać robotę, albowiem pozostająca z funduszu tego reszta pieniędzy o wiele nie wystarczała na dokończenie zamierzonej budowy. Na ponowioną prośbę, popartą planem i kosztorysem zamierzonego dokończenia, Ministeryum okazało się skłonnem do udzielenia dalszego na budowę zasiłku, jednak jako główny warunek ku temu, położonem zostało przez c. k. Namiestnictwo rozciągnięcie nadzoru ze strony Wydziału krajowego nad mającą się wykonać budową. Komitet zgodził się na wszystkie warunki tak ze strony wys. c. k. Namiestnictwa jak i ze strony Wydziału krajowego położone i do nich przyrzekł zastosować zupełnie postępowanie swoje w tej rzeczy.

W warunkach tych między innemi było zastrzeżonem, że Wydział krajowy usunąwszy w sposób odpowiadający jego zapatrywaniu braki i błędy komitetowego projektu z r. 1874, wytknięte przez delegowanego do tego inżyniera okręgowego, wykonywa techniczny nadzór nad dalszą budową rzeczzonego gmachu, nie mniej, że w razie gdyby Wydział krajowy nie mógł ze swego

budżetu pokryć nadwyżki kosztów spowodowanej powyżej wspomnianem uzupełnieniem planu budowy i kosztorysu, będzie rzeczą Towarzystwa rol. krak. albo ze swych własnych funduszków pokryć tę nadwyżkę, albo też zkadinać postarać się o potrzebne datki. Przedstawiony w r. 1874 kosztorys wykazywał sumę złr. 12.070 jako potrzebną do ukończenia zadania. Po przyjęciu przez komitet Towarzystwa rol. wyż wymienionych warunków, wys. c. k. Ministerstwo rolnictwa za życzliwym wstawieniem się Wydziału krajowego wypłaciło na dalszą budowę złr. 10.900 odtrąciwszy od sumy kosztorysowej to, co z subwencji na ten cel z r. 1872 jeszcze pozostało, uchyliło się jednak w myśl przyjętych przez komitet Towarzystwa warunków od dostarczenia dalszego już kosztu, spowodowanego poprawą planu.

Skutkiem tej poprawy projektu budowy, powstał nowy plan z kosztorysem z r. 1876, który lubo nie wychodził z zakresu zadania przedsięwziętego w r. 1874, wykazał znacznieszą niż się z razu wydawało nadwyżkę kosztów. Kosztorys bowiem z złr. 12070 podniósł się na złr. 18364.05 przeniósł więc o złr. 6294.05 pierwotną sumę — a na pokrycie tej nadwyżki powinien był komitet starać się o inne fundusze.

Po uzyskaniu funduszu z wys. c. k. Ministerstwa rolnictwa przystąpił komitet do dalszej budowy.

Z ukończonych rachunków tejże budowy okazało się, że komitet budując we własnej administracji potrafił uzyskać na sumie kosztorysowej oszczędność blisko 15%, wynoszącą, co następujący wykazuje rachunek:

Wykonano dotąd robót kosztorysowych w sumie	złr. 14.483.44
nadto wykonano robót nadkosztorysowych, których konieczna potrzeba dopiero w czasie budowy odkrytą została za	„ 1.228.64
Wartość pozostającego materiału budowlanego wynosi	„ 260—
Razem	złr. 15.972.08
Na to wyłożono rzeczywiście	„ 13.607.46 $\frac{1}{2}$
Wykazuje się więc oszczędność	złr. 2.364.61 $\frac{1}{2}$
Na pokrycie poniesionego rzeczywistego wydatku w kwocie	„ 13.607.46 $\frac{1}{2}$
miał komitet Towarzystwa otrzymane od wys. c. k. Ministerjum w latach 1875 i 1876	złr. 10.900.—
i resztę z dawnej subwencji z r. 1872	„ 1.116.04
Razem	„ 12.016.04
pozostała więc niepokryta suma	„ 1.591.42 $\frac{1}{2}$

która jest obecnie długiem na Towarzystwie ciężącym.

Robota około budowy musiała być wstrzymaną, a gdy z kosztorysu z roku 1876 wynoszącego 18.364.05 złr. dopełniono dotąd robót tylko na złr. 14.483.44, pozostaje jeszcze robót do wykonania za

„ 3.880.61

Sumę więc wynoszącą ogółem złr. 5.472.03 $\frac{1}{2}$, powinno Towarzystwo rolnicze pokryć z własnych funduszków lub z wyjednaných datków, aby zamierzonej budowy dokończyć i spełnić zadanie, do którego komitet tegoż Towarzystwa jest zobowiązany.

Opierając na dotychczas otrzymanej oszczędności nadzieję, że pozostające do pokrycia złr. 5472.03 $\frac{1}{2}$ nieco mniejszą pokryte zostaną sumą, udał się komitet Towarzystwa, w braku wszelkich na ten cel funduszków, pod d. 20 października 1876 do Wydziału krajowego z prośbą o udzielenie mu z funduszków krajowych sumy złr. 5000 na dokończenie budynku szkoły Czernichowskiej, w tej myśli, że gdy powiększenie kosztów budowy spowodowane zostało przez Wydział krajowy, a cała czynność pod jego nadzorem była przeprowadzoną, Wydział zechce bezpośrednio komitetowi przyjść w pomoc, dla postawienia go w możności spełnienia zobowiązania, które jako warunek otrzymania subwencji ministerjalnej było mu postawionem. Wydział krajowy znalazł się w niemożności uczynić zadość prośbie wspomnianej, nierozporządzając żadnym na ten cel funduszem, jak to oznajmił komitetowi reskryptem z dnia 12 grudnia 1876. L. 29.732.

W tym stanie rzeczy udał się komitet Towarzystwa do Wysokiego Sejmu z prośbą o przyznanie mu niedostającej do ukończenia rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie kwoty zł. 5000. Przy rozpoznaniu tej prośby zwrócić należy uwagę na następujące okoliczności:

Podniesienie pierwotnych przez komitet Towarzystwa rolniczego w r. 1874 zaproponowanych kosztów przebudowy o zł. 6294·05 nastąpiło na żądanie Wydziału krajowego. — Komitet zgodził się wprawdzie na wprowadzone przez Wydział krajowy poprawki i ulepszenia, ale obecnie skoro subwencya ministeryalna jest wyczerpaną, znajduje się w niemożności dokończenia zamierzonej przebudowy. — Wiadomo bowiem powszechnie, z jakimi trudnościami pod względem finansowym ma do walczenia obecnie największa część Towarzystw rolniczych; Towarzystwo krakowskie los ten podziela, fundusze, jakie jedynie ze składek rocznych od rzeczywiście płaćących członków swoich otrzymuje, wystarczają zaledwie na najskromniejsze utrzymanie biura, nie może zatem Towarzystwo przyczyniać się obecnie do kosztów nadzwyczajnych, jakich wymaga zakład rolniczy Czernichowski, jak to czynił wtedy, kiedy dochody jego były znaczniejszemi.

Z drugiej strony niepodobna komitetowi pozostawić niedokończonem zadania rozszerzenia budynku, które postęp szkoły Czernichowskiej i konieczne względy przyzwoitego jej urządzenia oraz zdrowia uczyniły nieuchronnem.

Z tych to powodów komisya budżetowa, oceniając rzeczywistą potrzebę i pożyteczność zakładu Czernichowskiego jest zdania, że przyznanie komitetowi Towarzystwa rolniczego krakowskiego żądanej subwencji odpowiada względem słuszności, a to tem więcej, że szkołę tę jako przeważnie z funduszków krajowych utrzymywaną, pod pewnym względem za zakład krajowy uważać można. Żądaną sumę zaś znajdzie Wydział krajowy z łatwością albo w pozostałości rachunkowej z r. 1876, albo też w bieżących dochodach roku 1877.

Komisya budżetowa wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Udziela się komitetowi c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego jednorazowy zasiłek w kwocie 5000 zł. na dokończenie rozpoczętej przebudowy budynku szkolnego w Czernichowie.

II. Otwiera się w tym celu Wydziałowi krajowemu odpowiedni kredyt dodatkowy na rok 1877.

Przewodniczący:

Henryk Wodzicki.

Sprawozdawca:

Józef Badeni.

